

§ 5**Program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/2773/2016

Beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar följande:

1. Att kulturnämnden beslutar i enlighet med kulturförvaltningens svar.
2. Att kulturnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2016-10-25.

Sammanfattning

Det föreslagna programmet består av en övergripande vision och fem långsiktiga mål och föreslås gälla 2017-2020. Visionen lyder: "Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer och hedersrelaterat våld".

Alla medarbetare i stadens verksamheter ska arbeta våldsförebyggande utifrån ett normkritiskt förhållningssätt. Som delmål för perioden 2017-2020 anges att målgrupperna ska veta vart man ska vända sig för att få stöd och skydd om man utsätts för våld i nära relation. Personer som utövar våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd för att sluta utöva våld. Alla medarbetare i Stockholms stad ska ha grundläggande kunskaper i våldsförebyggande arbete.

Kulturförvaltningen instämmer i sitt yttrande med programmets analyser och förslag till mål och delmål. Förvaltningen efterlyser dock en beskrivning av kulturverksamheternas betydelse i det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och gör en jämförelse med den roll som idrotten ges i programmet. Som en konsekvens av delmålet att "alla medarbetare i staden ska ha grundläggande kunskaper i våldsförebyggande arbete" föreslår förvaltningen att staden erbjuder relevanta utbildningar för berörda verksamheter. Yttrandet betonar också vikten av nära samarbete mellan kommunala verksamheter i samma stadsdelar.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordförande Roger Mogert (S) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) och Sophia Granswed m.fl. (M) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:

Att kulturnämnden beslutar att:

1. delvis bifalla förvaltningens förslag, samt
2. i övrigt anföra följande:

Ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är positivt och mycket välkommet. Att utsättas för våld och förtryck är en inskränkning på människors frihet och integritet. Varje individ har rätt att leva och bestämma över sitt eget liv. När denna rättighet inte upprätthålls är det samhällets ansvar att agera och säkerställa att de grundläggande värdena i samhället bejakas.

Det är dock förvånande att majoriteten inte strävar efter ett blocköverskridande samarbete, dels för att programmet ska vara gällande över mer än en mandatperiod, dels krävs ett samarbete för ett mer långsiktigt och hållbart arbete. Det faktum att kompetens från utomstående aktörer saknas i programmet är också bekymmersamt. Civilsamhällets organisationer, myndigheter och experters kompetens är ovärderliga och behövs i arbetet för att motverka våld och förtryck.

Då majoriteten inte heller gett uttryck för att handlingsplaner ska upprättas, efterfrågar vi konkretion, analys samt en genomförandeplan i programmet. Till exempel måste begreppet ”behov” vid stödinsatser brytas ner, så att det blir tydligt både vem eller vilka som utgör hot och de risk- och sårbarhetsfaktorer som finns för den utsatte.

Det handlar även om att problematisera utmaningarna i Stockholms ytterstadsområde. Ett systematiskt förtryck av kvinnor är vanligt förekommande i områdena och därtill föreligger ett socioekonomiskt utanförskap. Unga kvinnor blir offer för hederskulturen, men även pojkar blir både förövare och offer när då de tvingas upprätthålla hedersnormer. Kvinnor och män som söker en fristad i Sverige ska inte mötas av samma förtryck som de en gång flydde ifrån.

åldrar. Även om våldet oftast utövas av män och det oftast är kvinnor som drabbas är det viktigt att inte fastna i det normtänkande i arbetet med att hjälpa dem som utsätts. Därför är det viktigt att ett program som detta genomsyras av normkritiskt tänkande. Vi saknar tydlighet kring detta i programmet. Även om programmet nämner män som utsätts för våld i nära relationer och unga män som utsätts för hedersrelaterat våld är det inte tillräckligt tydligt och genomsyrar inte programmet på det sätt som det borde. Det bör också stå att ”pojkar och män” kan utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi kan dessutom konstatera att i listan över referenslitteratur finns inget av den forskning kring män som utsätts för våld nära relationer som har gjorts, till exempel på Göteborgs och Uppsala universitet. Vi noterar också att det inte någonstans står att människor som har utsatts för våld i nära relationer ska få det stöd de behöver oavsett könsidentitet.

Vi saknar fördjupning i vad psykiskt våld är, hur det kan ta sig i uttryck, hur det kan drabba och framför allt frågan om hur svårt det är att förklara och lagföra. Vi saknar förslag på hur civilsamhället ska kunna vara en del av arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Risk - och sårbarhetsfaktorer exempelvis ekonomi, psykisk hälsa, barn som går i skola måste även tydliggöras programmet, samt hotbild. Vi konstaterar även att vissa mål har onödigt lång genomförandetid, exempelvis när det handlar om flerspråkig information på stadens webbplats till barn och vuxna som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Vi hoppas att majoriteten bjuder in Alliansen för samtal kring hur vi förbättrar programmet enligt ovanstående. Då kan vi få till stånd en blocköverskridande överenskommelse för att säkerställa det långsiktiga arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholms stad.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) och Sophia Granswed m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut.

Ersätтарыttrande

Pelle Thörnberg (C) och Ulf Lönnberg (KD) instämmer med förslag från vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) och Sophia Granswed m.fl. (M).